

Correo Argentino
Tarifa Reducida
CONCESION 914

PIETU AMERIKOS ŽINIOS
Argentinoje metams \$ 3, pu-
seli met. \$ 2. Lietuvon \$ 4.
Redakcija ir Administracija
Fraga 115, Piñeyro
AVELLANEDA
BUENOS AIRES
Telefonas: U.T. 22 - 9476

Tautiškos Minties Savaitraštis

Argentinos Lietuvių Tautinių
Organizacijų organas

Redaktorius - Leidėjas Kazys R. Kiauga

Organo Oficial de la Colectividad
Litwana en Argentina

IX Metai Nr. 16 (663)

Avellaneda, 19 d. Balandžio — Abril 1940 Metai

Num. kaina 10 cent.

Milžiniški Potvyniai

Šį pirmadienį Buenos Aires miestas ir apylinkės pergyveno gana šiurpulingas valandas. Išsiliejus La Platos upė apsėmė didelę Buenos Aires miesto dalį ir veik visus priemiesčius.

Vanduo buvo pakilęs daugiau 4 metrų virš savo normalaus stovio. Ivaiviose miesto gatvėse vandens gilumas siekė net iki 2 metrų. Prigėrusių nuo potvynio siekia iki 60 žmonių ir manoma, kad skaičius žymiai padidės, kada bus tiksliai nustatyta dingusių dėl potvynio priežastys. Nuostoliai siekia milijonus. Ypatinagai nukentėjo neturtingieji, kuriems vanduo viską pražudė. Yra žuvusių net ištisomis šeimynomis, ypač Kilmėje. Pažymėtina, kada labai didelis lietuvių skaičius nukentėjo, nes jie daugumoje gyvena vandens apsemtose vietose.

Jūrų Mūšiai

Paskutinėmis dienomis Norvegijos vandenyse vyksta smarkūs mūšiai tarp Anglijos ir Vokietijos karo laivynų. Anglai deda visas pastangas atsikvoti iš vokiečių užimtus norvegų uostus, ypatinagai Narvik ir Bergen, bet čia vokiečiai jau spėjo užtektinai įsitvirtinti, kad visi anglų puolimai nuėjo niekais; jie laike savo bandymų, neteko didelio skaičiaus savo karo laivų, kurie buvo nuskandinti arba apdaužyti. Vokiečiai sako, kad per paskutines dienas buvo nuskandinta iki 12 anglų karo laivų, jų tarpe ir 3 dideli kreiseriai. Iš vokiečių pusės irgi esą nuskandinta 3 karo laivai.

Karas Norvegijoje

Nežiūrint, kad praeitą savaitę Vokietijos kariuomenė užėmė visus Norvegijos didžiuosius uostus ir aerodromus vienok norvegai nenori pasiduoti ir laikosi prieš vokiečius. Veik visu Švedijos paru-

bežiu eina smarkūs mūšiai. Norvegams į pagalbą atėjo ir anglai išsodindami savo kariuomenę tolimuose siaurės Norvegijos pakraščiuose, kurių vokiečiai dar nebuvo spėję užimti.

Pats Norvegijos karalius Haakomas nenori sutikti su vokiečiais, nežiūrint, kad tarp jo ir vokiečių einančios derybos.

Karalius esąs linkęs sutikti su vokiečių protektoratu, bet negalys to įvykdyti, nes jo kariai nenorį geruoju pasiduoti.

Norvegijos sostinėje yra sudaryta nauja norvegų vyriausybė su Kristianu prišakyje. Namoma, kad greitai laiku bus sutriuškintas norvegų spyrimas, nes vokiečiai kaskart gauna naujus sutvirtinimus iš Vokietijos.

Bruzda Indija

Šiomis dienomis Anglijos vyriausybė oficialiai atsakė į Indijos atstovų reikalavimą Indijai suteikti visišką nepriklausomybę, pasisakydama, kad, jų reikalavimas yra negalimas išpildyti, ir kiekvienas indusų priešinimasis, būsias, kuo griežčiausiai baudžiamas. Nežiūrint neigiamo anglų atsakymo, visoj Indijoje, jaučiamas ruošimasis prie revoliucijos ir visiško anglų atsikratymo. Indusų vadai išleido atsisaukimus į visus Indijos gyventojus prisiruošti prie nepaklusnumo anglams.

Užims Grenlandiją

Vokiečiams užėmus Daniją, jos salas pradėjo grobstyti anglai. Mažesnės salas priklausančias Danijai, anglai jau pasigrobė, manoma, kad greitai laiku pasiims Islandiją ir Grenlandiją. Šį paskutinę yra kelias dešimts kartų didesnė negu pati Danija, bet joj gyventojų nepriskaitoma iki 1000, visa apklotą amžinu sniegu ir ledais. Bet joje randasi daug mineralinių kasyklų, dar nenaudojamų. S. Amerikos Suvienytos valstybės jokiū būdu nedaleis, kad šiose salose įsitvirtintų vokiečiai, ku-

rie atsidurtų visai šalia Amerikos. Ir kiekvienas vokiečių bandymas užimti Grenlandiją, Šiaurės Amerikos valstybes įtrauktų į karą. Ir kad šį reikalą užaifiuoti, greičiausia Kanada pasiims sau Grenlandiją su tuo sutinką ir patys anglai.

Dalijasi kolonijomis

Nežiūrint, kad dar Olaadija tebėra dar nepriklausoma, vienok jos kolonijomis jau pradama dalytis.

Japonija pareiškė norą paimti savo globon, jei Olandija būtų užpulta ir užimta. Ne mažiau pretenzijų, reiskia ir anglai. Dėl šių pasiūlymų Olandija pareiškė, kad nėra kuo rūpintis, ji tikist išlikti nepriklausoma ir savo kolonijas išsaugoti. Olandijoje suvaržomas nacių veikimas ir sekamas visų svetimšalių gyvenimas, ypač vokiečių ir anglų.

Italijos kryptis

Paskutinėmis dienomis, kaip nekada, aiškiai pasisakė esanti Vokietijos šalininkė. Visa spauda, pradėdant nuo menkiausios brošiūrėlės, iki pat didžiųjų dienraščių pradėjo smarkiai atakuoti alijantus, ypatinagai prieš jų bandymą sutrukdyti vokiečių planus Norvegijoje. Ivaiviuose miestuose įvyko skaitlingos manifestacijos prieš anglus ir prancūzus, minios su šauksmais į Tunisa, Džibuti, Korsiką ir t. t. ir tik policijos įsimašymas, išsklaidydavo tūkstantines manifestacijas. Dabar jau aiškiai Italija pasisakė savo nusistatymą.

Ispanija irgi...

Prieš kuri laiką Ispanija buvo pradėjusi reikšti simpatiją anglams, bet paskutiniu laiku

pradėjo aiškiai krypti vokiečių pusėn, geriau sakant Italijos. Manoma, Italijai išėjus į karą, Ispanija, o ypatinagai jos salos, būtų puikiausios karo bazės italų bei vokiečių laivams bei orlaiviams, kuriose jau spėta įtaisyti didžiausi aerodromai.

Skundžiasi Haakonas

Norvegijos karalius Haakonas skundžiasi, kad vokiečių aviacija be paliovos persekioja, kur tik jis einas, bematant pasirodą vokiečių orlaiviai. Taip jau kelis kartus stebūklingai išsigelbėjęs. Nusiskundė, kad jis negalys apieisti savo teritorijos, kol dar kariauja jo pavaldiniai.

Išvarė Ambasadorių

Vokietijos vyriausybė įsakė Norvegijos ambasadoriui Berlyne išsikraustyti iš Vokietijos laike 24 valandų, su kuria turi išvykti ir ambasados personalas.

Turkija derinasi

Paskutinėmis dienomis Turkijos vyriausybė išleido dekretą, kuriuo uždraudžiama visa periodinė propaganda nukreipta prieš Vokietiją. Tuo norima pagerinti santykius tarp Vokietijos ir Turkijos. Taip gi norima pagerinti santykiai ir su Sovietų Rusija.

Persekioja komunistus

Paskutiniu laiku Brazilijoje vėl prasidėjo smarkus komunistų persekiojimas ir gaudymas. Valdžia juos kaltina bandžiusius su ruošti sukilimą prieš dabartinę vyriausybę. Toks pat persekiojimas komunistų vyksta ir Kanadoje, kur uždaromi visi svetimšalių ekstremistiniai laikraščiai. Jų tarpe esą uždarytas ir vietos lietuviškas laikraštis ir daug lietuvių areštuota.

Veikalas „Patricija“

ŠIS GRAŽUS VEIKALAS BUS VAIDINAMAS ŠI ŠEŠTADIENI
Balandžio 20 d. 21 val.

Salione Av. Montes de Oca 320

Tai gi, kad save plakate

A. L. Balsui nepatiko mano teisingos pastabos dėl jo demagogiškos lietuvių politikos kuria tik mūsų tautos priešai gali pasidžiaugti ir kurios pasekmių Balso žmonės, tur būt, nesupranta, arba tai sąmoningai daro.

Užuot gailėjęsis savo juodų darbų, susipratęs, Balsas savo 489 nr. pasakoja, girdi aš (Klajūnas), išdrįsęs atremti jo melus, pats save esu išplakęs ir piktažodžiaujęs. Gražinu tuos žodžius Balso rašytojams, kadangi tik jie piktažodžiauja ir nuolat save plaka. Jeigu balsiečiai sugebetų rimtai ir logiškai galvoti, tai savo klaidas mokėtų atitaisyti ir nepiltų pamazgas ant galvų tiems, kuriems lietuviybė yra švenčiu dalyku, kurių širdyse ji organiškai gyvena ir kurie savo brangios tautos labui aukoja visas savo jėgas; nežemintų viso to, kas yra lietuviška, mūsų tautos sukurta bei kuriama. O kad Balsas tai daro — tai pakanka po jo skiltis mesti žvilgsnį, kad būtų aišku, su kuo turimas reikalas. Balso žmonės visus plūsta oypač jam nepatinka Lietuvos vyriausybė. Dedamiesi „dideliais patriotais“ šio amžiaus „Saliomais“, bei ignoruodami viską, kas yra lietuviška, Balso vyrukai tikrai save plaka ir piktažodžiauja.

Ir dar daugiau: jie serga nepagydoma šiaudūsiškumo manija, tačiau drįsta šūkauti dirbą lietuvių tautai, ir svarbiausia demokratijai. Koks biau rus cinizmas!

Balso vyrukai afišuojasi „demokratų organu“, tačiau jų jokie demokratai neįgaliavo „kovoti“ už šią idėją. Jų „demokratinis organas“ asmeniškąs bus — ir tiek. O kad Balso žmonės nori tikrai dykaduomiškai gyventi, tai jau visiems aišku, ką jie net per savo laikraštį nuolat šūkauja. Jie sugalvoja visokiausius biznius, kad tik nedirbant galėtų pezų pamedžioti...

Bet apakę „pezų medžiotojai“ to visai ant savęs nemažto ir jie drįsta man prikaišioti, kad girdi „mano amatas yra tu

„patrijotų“, kurie tėvynės meilės laipsnį litų kursu matuoja.

Tai tik Balso klėdėjimas ir piktažodžiavimas. Nieko nežinant apie mane, to sakinio taikymas yra tik nedorybė. O kad Balsas tėvynės meilę pėzo kursu matuoja, tai faktai, kurių jo rašytojai nei kirviu neiškirs, nei dantimis neišgrauš. Tai patvirtina jų visokie bizniai. Visų neminėsiu, bet vieną — taip. Pavyzdžiui, Balsas skelbiasi gaudas daug laikraščių mainais iš Lietuvos ir iš Šiaurės Amerikos, ir brangūs draugai, pirkite juos iš mūsų, nes už vieną pežą duodame net dešimt skirtingų laikraščių! Kaip matome, Balso žmonės jau taip parsidavę pinigėlio vergovei, kad daro biznį ir iš tų laikraščių, kurie tam tikru spaudos draugiškumo principu, jiems mainais siuntinėjami iš kitur. Bet Balsui tai nesvarbu ir net nesvarbu, kokios pakraipos spauda platinama ir parduodama iš jo „štabo“ — fašistinė, komunistinė, demokratinė ar dar kitokia, svarbu tik tai, kad pezai į kišenių skrenda... Ar dar reikia didesnio „patrijotiškumo“ ir savos — „demokratinės“ — idėjos matavimo pinigų saiku — kursu?!

Reikia tikėtis, kad jeigu Balso vyrukai kišeniai bus sausai, tai jie ims biznauti ir su P. A. Žiniomis, Momentu ir kit. laikraščiais...

Baigdamas, turiu Balso žmonėms pareikšti, kad apie jų darbus sprendžiu iš laikraščio puslapių. Kada Jūs susiprasite, surimtėsite, niekas Jums Jūsų juodų darbų neprikaišios. O su griauti Jūsų melų „pilis“ — tai kiekvieno dorą lietuvių pareiga.

Pabrėžiu Gerb. Balso redaktoriams, jog neturiu tikslo su tamstomis ginčytis, nes, kaip pasirodė, tai tuščias darbas, kadangi Tamstos neprisiverčiate save rimtai kalbėti. Vienintelis mano linkėjimas Tamstoms — tai suprasti savo elgesį negeroves. Už tai, kas gera — niekas Tamstų nebars.

Klajūnas

Argentinos Lietuvių Klubo Vilnius Istatai

I. KLUBO PAVADINIMAS, TIKSLAS, TEISĖS IR VEIKIMO RIBOS.

1.

Šiais istatais steigiamas klubas vadinasi — Argentinos Lietuvių Klubas VILNIUS. Sutrumpintai — A. L. Klubas VILNIUS.

2.

A. L. Klubas VILNIUS yra nepartinė, tautiška organizacija, todėl savo tikslu statosi: a.) Jungti lietuvių išeiviją vienybėn. b.) Gerinti savo narių ekonominę būvį. c.) Padėti nariams surasti darbus. d.) Šelpti juos ligoj, nelaimėj ir nedarbe. e.) ginti nario reikalus, kur bus

Tėvų žiniai

NORINČIUJU TEVŲ VAIKUS LEISTI I LIETUVIŲ MOKYKLA ŽINIAI

Šiuo pranešama, kad „T. Vaižganto“ lietuvių mokykloje, kaip ir vietos mokyklose mokslas prasidėjo kovo mėn. 25 d. Pamokos būna nuo 7.50 val. iki 12.20 val. Mokykloje dirba du lietuviai ir du argentinų mokytojai.

Toliau nuo mokyklos gyvenantiems vaikams į mokyklą atvežti kursuoja tam specialiai pritaikintas omnibusas ant kurio iš abiejų šonų parašyta mokyklos pavadinimas ir jos adresas. Omnibusas pradeda eiti iš Bs. Aires Villa de Voto, Av. America 2662 ir toliau eina per gatvės: Nazca, Av. S. Martin, Trelles, Canalejas, Donato Alvarez. Andres Lomas, Georgstovyn, Avellaneda, Neuquen, Acoyte, Gaona, Parque Centenario, Lambare, Corrientes, Rawson, Humahuaca, Pringles, Rivadavia, Marmol, Estados Unidos, Beauchef, Cobos, Av. La Plata, Av. Saenz, Puente Uriburu (Alsina) ir Avellanedos rajone: R. de Escalada, Rep. Argentina, Paso Burgos, E. Rios, Cabildo, Ecuador, Av. Pavon, Rivero, Giribone, B. Rivadavia, R. de Escalada, Humaita, Sayos, Isleta, Talcahuano, B. Rivadavia, Pilcomayo (Villa Caraza), B. Rivadavia, Warnes, Tu-

yu y Viamonte 2798. V. Alsina kur randasi „Tumo-Vaižganto“ liet. mokykla.

Arti mokyklos, c. Talcahuano no 2781 yra labai patogus mokiniams bendrabutis. Tie lietuviai tėvai, kuriems neleidžia sąlygos savo vaikučius laikyti pas save, galite patalpinti juos į bendrabutį.

Mokiniai baigę šią mokyklą gauna valdžios diplomus ir gali tokiom pat sąlygomis pastoti į aukštesnę vietos mokyklą, kaip ir baigę valdžios mokyklą.

Kadangi autobuse galima sutalpinti dar kelius vaikus, o taipgi ir bendrabutyje yra dar laisvų vietų, kad lietuviai tėvai, kuriems leidžia sąlygos pasinaudokite gera proga. Už vaikų važinėjimą autobusu ir mokslą joks mokeskis neimamas. Mokiniam lietuvių kalbos mokslo vadovėliai ir skaitymo knygos duodamos veltui. Bendrabutyje jiems mokeskis imamas tik už maistą.

Lietuviai tėvai neduokit už miršti vaikams savo gimtosios lietuvių kalbos, leiskite juos į savo lietuvišką mokyklą, kur a part vietos argentinų programos, pramoks ir savo tėvų kalbą, įgys žinių apie savo pirmąją Tėvynę Lietuvą ir gaus didesnę išsimokslinimą.

V. V. Nalivaika

„Tumo-Vaižganto“ mokyklos vedėjas

reikalinga. f.) Šviestis ir šviestis.

3.

A. L. Klubas VILNIUS įsigyja juridinio asmens teises ir dėl šito jis gali: a.) Įsigyti visokią nuosavybę. b.) Tartis, pasizadėti, ieškoti ir atsakyti, kaip su asmenimis, taip valdžios įstaigose. c.) Gali paveldėti, rinkti aukas ir daryti rinkliavas visoj Argentinos respublikoj. d.) A. L. Klubas VILNIUS visuo met lojalus Argentinos ir Lietuvos vyriausybėms ir jų įstatymų atžvilgiu.

4.

A. L. Klubas VILNIUS veiki kimo ribos. a.) Visa Argentinos respublika. b.) Skyriai Buenos Aires ir provincijų miestuose. d.) A. L. Klubas VILNIUS Centro Valdyba dirba Buenos Aires mieste.

II. PRIEMONĖS TIKSLUI PASIEKTI.

5.

Savo tikslui pasiekti A. L. Klubas VILNIUS: a.) Steigia ir laiko knygynus, skaityklas, teatrus ir aikštes žaidimams. b.) Ruošia įvairiomis temomis pas-

kaitas, organizuoja kursus, mokyklas ir kitus šios srities dalykus. c.) Steigia spaustuves, leidžia laikraščius, žurnalus ir knygas. d.) Rengia vakarus, koncertus, gegužines ir kitus kultūrinius rengimus. e.) Organizuoja visokią sportą. f.) A. L. Klubas VILNIUS Valdyba, sekmingam šių darbų pravedimui gali kviestis įvairių sričių specialistus ir skirti tokiems atlyginimą.

III. A. L. KLUBO VILNIUS NARIAI, JU TEISĖS IR PAREIGOS.

6.

A. L. Klubas VILNIUS: a.) Nariai. b.) Garbės nariai. a.) A. L. Klubas VILNIUS nariais gali būti abiejų lyčių lietuviai. b.) Garbės nariais gali būti asmens žymiai pasidarbavę A. L. Klubui VILNIUS. c.) Nariai moka nario mokesčio po vieną pežą į mėnesį. d.) Narys nesumokėjęs 6 mėnesius nario mokesčio arba kliudantis A. L. Klubas VILNIUS darbui, visuo tinio narių susirinkimo gali būti pašalintas iš narių tarpo. e.)

[Tęsinys 4-tame puslapyje]

UŽ KEPALIUKA DUONOS I KALEJIMA

Vežikas Is Stražas, gyv. Kaune, Krikščiukaičio g., iš vieno pravažiuojančio duonos iš vežiotyto pavogė kepaliuką duonos. Tačiau policininkas šią vagystę pastebėjo ir Stražui buvo iškelta baudžiama byla, kurioje vasario 5 d. buvo nubaus tas 2 sav. kalėjimo.

DAUGIAUSI VAIKU TURINTI

Didžiausį vaikų pagimdy-mo skaičių Lietuvoje įrodė viena vilnietė Kazimiera Judzickienė, pagimdžiusi savo amžiuje 32 vaikus, iš kurių gyvena. Ji pati gimusi 1883 metais, 1903 metais ištekėjo. Ji gimdė kūdikius reguliariai kas 11 mėnesių; tris kartus pagimdė dvynukus, o syki net tris iš sykio. Paskutinį kūdikį pagimdė 1927 m. Vilniaus miesto savivaldybė žada šiai motinai paskirti ypatingą pašalpą.

UŽSAKE 25 AUTOBUSUS

Miesto savivaldybė užsakė Vokietijoje 25 autobusus susisiekimui mieste palaikyti. Užsienyje užsakyti tik motorai ir chassi, o patys autobusai bus sumontuoti Lietuvoje, dalis Kauno ir dalis Vilniaus dirbtuvėse. Šiuo metu keturiomis linijomis Vilniuje kursuoja 30 autobusų, bet jų toli nebeužtenka. Nuo pavasario laukiama labai gyvo judėjimo tarp Vilniaus ir provincijos, ypatingai susisiekimo su Trakais, Fišiškėmis, Medininkais ir kt. istorinėmis vietomis.

Visoje atgautoje srityje veikia 10 autobusų susisiekimo linijų. Autobusai kursuoja iš Vilniaus į Širgintus, Giedraičius, Pabrade, Lavariškes, Medininkus, Turgelius, Šalčininkelius, Fišiškes, Valkininkus, Trakus.

Dėl gilios žiemos, susisiekimas autobusais nuo sausio pradžios sustojęs.

DARBO STOVYKLA VILNIUJE

Privalomojo darbo įsakymas nuo kovo pradžios įsigaliojo. Įsakymas buvo išleistas tuo tikslu, duoti pragyvenimą darbininkams ir patraukti darban profesionalus bedarbius, kurių Lenkijos laikais buvo privisusios tikros minios. Profesionalams bedarbiams, gyvenu-

siems pašalpomis ir išmaldomis šis įsakymas labai nepatinka.

Jie turės pragyvenimą užsidirbti. Kad išvengus privalomo darbo, daugelis jų dabar gražino savo bedarbių knygeles, kad nebereiktų figuruoti bedarbiais. Vis dėlto Vilniaus miestui pašalpų klausimais yra labai dar aktualus, kadangi čia yra labai daug karo atbėgėlių, jų šeimų, kurias miestui reikia išlaikyti.

Dviejų šimtų vyrų darbininkų savanorių partija, laisva valia stojusių į miškų darbus, jau dirba Vilniaus ir Trakų apskrčių miškuose. I Rudiškės girias išsiunčiama apie 600 vyrų partija. Miškuose jie uždirbsią po 8 iki 10 litų dienai.

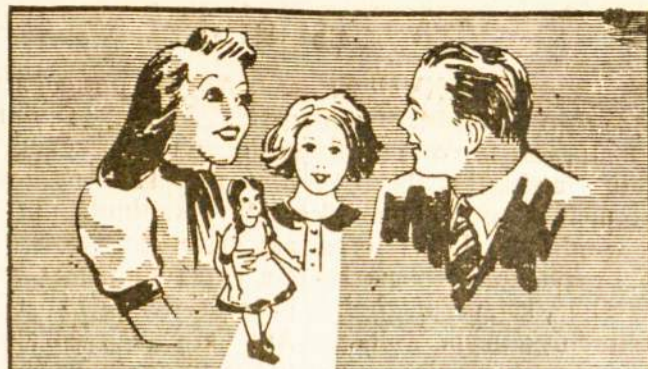
DZUKU KRAŠTAS

Dzūkų kraštas jau gali pasigirti savo atkaklaus darbo vaisiais Dzūkų progresas ypač pastebimas žemės ūkyje, kurs kas kart labiau tobulinamas. Dzūko ūkininko darbštumas nugalėjo ir smiltynus, kurio nedėkingi plotai užpildomi juodžemiu, durpėmis ir kt. ir po poros metų juose auga puikūs javai. Šiandien retą ūkį berasi, kur nebūtų po kelis bičių avilius ir vešliai beaugas sodas. Bet labiausiai dzūkai susidomėjo pieno ūkiu ir gyvulių veislės gerinimu. Dar nesėnai buvo nemaža kaimų, kur nė vienas senenis žmogus nemokėjo rašyti.

Dabar visur statomos erdvios šviesios mokyklos, mokytojai kaimuose atieka didelį švietimo ir kultūrinimo darbą, retas kurs dzukas bėra be laikraščių,

jaunoji karta gabi ir noriai mokosi. — Vienas dzūkų kilimo amerikietis Radziukynas savo gimtajam Kurnėnų kaimui pas tatė ir padovanojo didelę ir gražią pradžios mokyklą, kuri aukotojui daug kas tavo, bet yra moderniausia mokykla vi same Dzūkų krašte.

Dzūkijos centre Alytuje yra amatų mokykla, žemės ūkio mokykla ir kt., kuriose mokosi savistovaus verslo daug dzūkų jaunimo. Be to Alytuje yra gimnazija su 800 su viršum moki-

VIENINTĒLIS KELIAS...

ISIGYTI TURTA TAI PRISILAIKYTI TAUPUMO. NEPASITIKĖK GALIMUMAMS, BET ŽIOREK I TIKRENYBĖ.

TAMSTA TAIP PAT GALI UŽSITIKRINTI SAVO GERBŪVĮ SEKDAMAS MOSŲ PATARIMA: TAUPYTTI!

..... IR KOKIA PATOGI TAMSTAI BUS PRADZIA TO LAIMINGO KELIO. UŽTENKA KELETOS MINUČIŲ IR 6 PEZŲ PARDETŲ I MOSŲ TAUPOMĄJĄ KASĄ.

SIANDIE PAT ATŠILANKYK TAMSTA I MOSŲ LIETUVIŲ SKYRIŲ

BANCO HOLLANDĒS UNIDO

BUENOS AIRES SKYRIUS

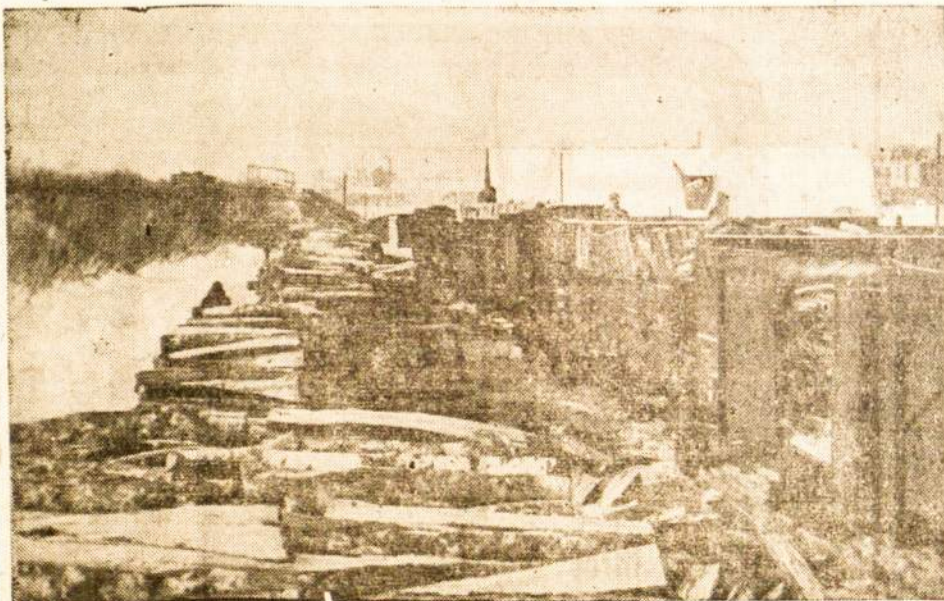
Centralinė Įstaiga: Dato, Mitro 234, kamp. 28 de Mayo
Agencia No. 10 Corrientes 1909, kamp. Rio Sancho

niais. — Pasikite kaimų ir miestelių vaizdas. Vis daugiau kaimuose matyti skardinių ir raudonai dažytų gontinių stogų, miesteliuose sudėti šalygatviai, namai nudažyti, prieš namus įrengti gėlių darželiai. Ligi šiol Dzūkijoje daugumoj krautuves laikydavo tik kitataučiai, dabar nemaža ir dzūkų su pasisekimu bando laimę versle. Dzūkai mielai dedasi į kooperaciją ir didesniuose miesteliuose turi savo kooperatyvus. Jauni vyrai skaitlingai stoja į šaulius, kurie, šale pradžios mokyklų mokytojų, taip pat daug nusipelno krašto dvasinio ir ūkinio gyvenimo kėlime.

PROF. DUBNOVAS—LIETUVOS PILIETIS

Gavęs Lietuvos pilietybę iš Rygos persikelia į Vilnių žymus istorikas profesorius Dubnovas, daug rašęs apie Lietuvos praeitį.

KAUNAS. — Jau intensyviai ruošiamasi šiais metais įvyk siančiam Lietuvos gyventojų su rašymui, kuriuo bus tiksliai nustatyty gyventojų skaičius ne tik Vilniaus atgautoje srityje, bet ir visoje Lietuvoje. Kadangi nuo paskutinio surašymo praėjo daug laiko, spėjama, kad bus rasti visai nauji daviniai, kurie galės patarnauti racionalizuojant tautos ūkį.

Auga statyba atgautoje Vilniaus srityje

Oro Pestininkai

Parašutas gimė XVIII amžiaus pabaigoje, maždaug tuo pačiu metu, kai buvo pradėta aerostatų statyba, bet iki 1914—1918 metų karo tai buvo tik atskiri mėginimai. Didžiojo karo metu parašutus gaudavo balionų žvalgai, kad užsidegus balionui turėtų galimybę gelbėtis.

Tik pačioje Didžiojo karo pabaigoje, 1918 metais, vokiečiai pirmieji pradėjo aprūpinti parašutais žvalgybinių kovos lėktuvų lakūnus. Dabar parašuti vartojami visose aviacijose, nes tai vienintelė priemonė išsigelbėti, jei lėktuvas sugenda arba yra pašautas. Visų kraštų lakūnai yra išmokyti jais naudotis. Jau daugelis metų, kai Anglijos, Amerikos, Sovietų Sąjungos lakūnai pratinasi šokinėti ir iš gana didelių aukštumų. Sovietų Sąjungoje parašutais šoka ne tik lakūnai, bet ir šiaip mėgėjai, kurių skaičius iš metų į metus vis labiau didėja.

Visų generalinių štabų vadovybės neabejoja, kad parašutizmas galės didelį vaidmenį suvaidinti kare. Visi prisimena 1935 metų Kijevo manevrus, kur gana didelės karo pajėgos buvo nuleistos parašutais „priešo teritorijoje“, vėliau šitoje parašutininkų užkariautoje teritorijoje jau turėjo galimybę nutūpti lėktuvai kuriais buvo permetami gana dideli kariuomenės daliniai, ginklai ir atvežamas maistas.

Tokius pat bandymus daro ir Amerikos J. V., bet kiek mažesniu mastu. Parašutais yra nuleidžiami kariuomenės daliniai, kulkosvaidžiai ir net patrankos.

Prancūzija irgi turi pestininkų — parašutistų būrį, kurį įsteigė 1937 metais. Jos pavyzdžiu pasekė Vokietija, — tuo metu ji turėjusi vieną, o gal ir du batalijonus pestininkų — parašutistų.

Anglija pirmą kartą tik karui prasidėjus susidomėjo parašutizmu. Čia spauda vis dažniau rašo, kad Anglijos sala nesanti garantuota nuo vokiečių parašutininkų desantų. Betgi čia nepervertinamas šios rūšies pavojus. Daugelis mano, kad Anglijai parašutizmas ypač būtų naudingas kolonijose, kur parašutais galima būtų permeti gana didelį kolonijalinės policijos daliniai maištininkams malšinti. Suprantama, jog parašutais lengva nuleisti prieš teritorijoje šnipus ir diversantus.

Be to, jais karo metu prieš teritorijoje bus nuleidžiami ir politiniai veikėjai bei agitatoriai. S. Sąjungoje padaryta nemaža šuolių parašutais nakties metu ir gana išdidelės aukštumos. Kaip dabar paaiškėjo, šokinėti parašutais ir nakčia nėra didelių sunkumų.

Nakties metu galima parašutais nuleisti ir keliolikos vyrų būrį su uždaviniu susprogdinti tiltus, geležinkelius, fabrikus, radijo stotis. Tatai galėtų būti ir visai nesunku įvykdyti, jeigu vietos gyventojai būtų linkę priimti, paslėpti ir padėti šitos rūšies desantus. Priešingu atveju toks desantas atsidurtų labai sunkioje padėtyje.

Tokius mėginimus lengva daryti retai gyvenamame krašte, kur yra daug lygumų, kuriose galėtų nusileisti lėktuvai ir permeti didesnius kariuomenės dalinius. Parašutininkams užimti aerodromą susidaro žymiai didesni sunkumai, jei priešlėktuvinė apsauga pakankama ir jei aerodromas turi nors nedidelę įgulą. Iki šiol nėra pavyzdžių, kurie patvirtintų didelę parašutininkų desantų reikšmę. Sovietų Sąjungos mėginimas nuleisti parašutininkus Suomijoje nedavė tų rezultatų, kurių iš parašutizmo buvo tikėtasi.

Skelbiamos žinios, kad vokiečiai Lenkijos kampanijos metu daugelyje vietų parašutais nuleidę nemažus būrius karių, parrengtų lenkų uniforma.

Manoma, jog neseniai kilęs skandalas dėl olandų kariuomenės uniformų, kurios buvo su laikytos ant olandų — vokiečių sienos, buvusios skirtos panašiam reikalui. Tokie perrengti kariai turi būt labai atsargūs ir labai gerai paruošti. Didžiojo karo pradžioje į Belgiją kai kuriose vietose prasiskverbė bel-

gų uniforma perrengti vokiečiai. Jie buvo demaskuoti, tik dėka vieno jų mažo neapdairumo: buvo pastebėta, kad jie kariaiškai sveikinasi kaip vokiečių kariuomenėje...

Kaip ten būtų, viena yra tikra, kad patogiomis aplinkybėmis parašutininkai gali būti nuleisti vienos ar kitos rūšies uždaviniui, todėl kariaujančiame krašte visuose gyvenimuose centruose prie tiltų, fabriku, geležinkelių ir aerodromų turi būti atitinkamos sargybos.

PLYTOS IŠ ŠIAUDU

Chemikai, kurie tyrinėja įvairius naujus procesus, susekė, kad esą galima dirbti plytas ir čerpes iš šiaudų. Egiptiečių senovėje dirbtos plytos išlaikė ligi mūsų laikų tikrai dėlto, kad plytomis dirbti jie vartodavo šiaudus, pridėdami juos prie molio. Šiaudų plytos būsiandios stipresnės, geresnės, nesusitrauksiančios, netrupėsiandios.

KUR YRA SURUS EŽERAI

Manėme, kad sūrūs ežerai, iš kurių galima imti druską, yra tikrai Palestinoje ir Utah valstybėje šiaurės Amerikoje. Bet yra sūrių ežerų ir kituose pasaulio kraštuose Europoje, Amerikoje ir kt. Tokie ežerai užeinami Graikijos Kypro ir Melos salose, Krime, Aralo ir Kaspijos jūros srityje ir Afrikoje anglų kolonijoje Uganda yra didelis sūrus ežeras, kurio vandenį negrai išgarina ir susirenka sau reikalingos druskos.

VAŽIUODAMAS I MONGOLIJĄ, PASIIMK SAVO PUODELĮ

Mongolai yra labai svetingi žmonės. Jei esi vaišėse pas mongolus, patartina atsinešti su savim puodelį arbatos, nes kitaip turėsi gerti iš šeimininko puodelio. Prieš paduodamas svečiui, šeimininkas liežuviu išlaiko savo puodelį nušluosto jį purvina švarko rankove, pripila arbatos ir paduoda.

(Tęsinys iš 2-tro puslapio)

Pašalintiems nariams, nario mokestiai negražinami. f.) I A. L. Klubą VILNIUS nariais priima mi rekomenduojant dviems pilna teisiam nariams ir pasirašant naujo nario blanką. g.) Naris įsigyja pilnas A. L. Klubo VILNIUS nario teises, šešiams mėnesiams suėjus nuo įstojimo dienos. h.) Nariai gina savo draugų ir A. L. Klubo VILNIUS garbę, traukia naujus narius ir sąžiningai atlieka valdybos pavestas pareigas.

Pabaiga kitame numeryje

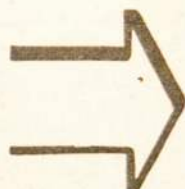
Hotel Pension "Báltico"

Naujai atidarytas pačiam miesto centre su visais klijentams patogumais. Šiltos vonios, žvairūs ir erdvūs kambariai telefonas ir kiti patogumai. Lietuviškas valgis kiekvienu laiku

Savininkas DOMAS USELIS

Paseo Colon 1131 Piso 3 Buenos Aires

U. 33, Avenida 9160

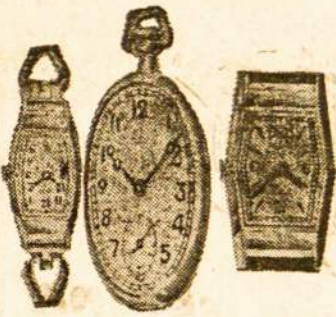
EXIJA
este
envase
de 9
litros

Kerosene
YPF SIN HUMO
NI OLOR

YACIMIENTOS PETROLIFEROS FISCALES - M. A. N.

Relojeria Alemani

Pigiai ir gerai taiso laikrodžius ir kitokius auksinius daiktus. Lietuviams 10 nuošimčių nuolaidos
Dominguez 836 Piñeyro

**Akuseré
Europiete**

Diplomuota Pragoj ir Buenos Aires

Filamena Benes - Bilek
C. LIMA 1217, 1 piso
U. T. 23—3389 B. Orden

Priima kasdiena nuo 9 ryto iki 8 v. vakaro, sekmadieniais visą dieną. Specialistė prie gimdymo ir visų moterų ligų. Kalba visomis slavų kalbomis ir vokiškai; supranta lietuviškai.

Dr. A. GODEL

SENIAUSIA KLINIKA

Prityręs Specialistas greitam išgydymui

BLENORAGIJA — Akloji ir Kroniškoji

SIFILIS — Ivaivos Odos ligos

Kraujo analizas; Vidurių ligos — Plaučių ligos.

SPINDULIAI X — Medicinalė Elektra

Moterų ligos Motė Ovarios Netvarka menstruacijų

Lietuviams pirmas peržiūrėjimas veltui

priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir nuo 15 — 20 val.

Cangallo 1542. Buenos Aires

Para Calzar Bien

Casa Rodriguez

Para Precios Ecrémicos — Casa Rodriguez

Norint pigiai ir gražiai avėti, — kreipkis į Casa Rodriguez

Giribero 1070

Piñeyro

VISU LIGU KLINIKA

Klinikos Direktorius:

Dr. A. Izagirre

Moksliniai ištyrimai ir analizai Buenos Aires universiteto profesor Dr. I. T. Raffo.

Širdies Ligos: širdies mušimas, stabas ir nenormalus plakimas. Kraujo spaudimas.

Plaučių Ligos: džiova, aštrus arba chroninis bronchitas. Dusulys, plevritas ir netekimas svorio.

Tulžies ir Jeknų Ligos: jeknu ar tulžies akmenys. Skilvio. Specialus, naujuoju metodu gydymas.

Skilvio ir Zarnų Ligos: blogas virškinimas, nenormalus išėjimas, apetito stoka, skilvio žaizdos ir t. t.

Gemoroidai: radikalus ir be operacijos gydymas.

Visos Moterų Ligos: nenormalios arba sustoję menstruacijos.

Kraujo ligos: Sifilis ir klasinis budas jo gydymo. Aštrioji ir chroninė gonorėja. Pūslės ir šlapimo nanalo uždegimas, liaukų ir lytinis nusilpimas, gydoma naujaisiais metodais.

Visų rūšių kraujo ir šlapumo analizai. Vassermano, Kaano ir kitų reakcijų. Fridmano analizas, neštuto nustatymui ir bakterieologijos. Visus analizus asmeniai veda Bs. As. universiteto profesorius Dr. Raffo.

Rentgeno spinduliais ištyrimas tik 10 pezų. Rentgeno auotraukos. Ligonio ištyrimas tik 3 pezai. Priėmimai: nuo 9 iki 12 val. ir nuo 15 iki 20 val. Sekmadieniais ir šventėmis nuo 9 iki 12 val.

Kalbama Rusiškai

SUIPACHA 28

(Viena kvadra nuo Ada. de Mayo)

INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

Pigios kainos.

Mokėjimo palengvinimai. Nuo 9 — 21 v. Sekmdien. 9 — 12 v.

1. ANALIZAS ŠLAPUMO, ištyrimai Blenoragijos, ar tiksliai pagydyta. Išgydymas galūtinus, naujoviškas ir greitas.
2. KRAUJO LIGOS IR MAŽAKRAUJYSTĖ (Tikslius analizas).
3. AVARIJOS visų laipsnių. Gydymas patikrinus (kraują anal. 1914).
4. APTARNAUJAMAS GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ
5. ODOS kroniška egzema, v. plaukų kritimo (Ultravioletiniai Spinduliai).
6. HEMOROIDAI — gyslų ištinimas, Prof. Sicardo relli metodu.
7. LYTINIAI NEGALAVIMAI: išgydomi prof. Sicardo relli metodu.
8. NERVŲ ligos: nemiegas, neurastenijs, maigėnų sumenkėjimas.
9. REUMATIZMAS: Išias dteguliai, astma, slogas.
10. ŠIRDIS: mušimas, nuvargimas, spaudimas.
11. PLAUCIAI: kosulys, silpnumas, kvapo trukumas, suliesėjimas.
12. SKILVIS: Išputimas, nerviškumas, užkietas, vėma, žaizdos.
13. GERKLĖ, nosis, ausys: nukrypimai, polypai, uždegimai.
14. MOTERŲ ligos: (atskirai) gimdyvės ligos, mėnesinės ir panašios.

VISIŠKAS IŠGYDYMAS \$ 40.—; \$ 5 PER SAVAITE ANALIZAI IR PATARIMAI Veltui KALBAMA LIETUVIŠKAI

Rivadavia 3070

Kam Abejoti!

Daryti nereikalingas išlaidas, teirautis šio karo laiku, kai nei vienas žmogus nebeapsėina be gero laikraščio

"Pietų Amerkos Žinios"

Vienintelis, didžiausias, paveikliausias, teisingai ir plačiai rašantis apie karą savaitraštis,

C. Fraga 115 Piñeyro Avellaneda

U.T. 22 — Avellaneda — 9476

Jums skubiai, pigiai ir rimtai patarnaus

"PIETU AMERIKOS ŽINIUS"

Metams tik \$ 3. Visoj Pietų Amerkoj. Europoj tik \$ 4. Pusei metų \$ 1.50. Europoj \$ 2.00. Atskiras numeris 10 cent. Prisiuntus savo adresu, tris numerius siunčiam susipažinimui.

Užsiprenumeruok pats ir patark pažįstamam, nes būsi visai patenkintas.

Prenumeratas ir Raštus siūsti šiuo adresu:

PIETU AMERIKOS ŽINIUS"

C. Fraga 115. Piñeyro — Aveneda —

22 — Avellaneda — 9476

Sus pies también hacen alguna vez este ANGUSTIOSO LLAMADO

EVITELO!! ADQUIRIENDO SUS CALZADOS EN

CASA RATADA

"DONDE LA PLATA ES BIEN GASTADA"
(FRENTE EST. AVELLANEDA)

Ir... Dabar Kreditai

Dominguez y Bosch — U.T. 22-7740
PIRĖŠ FAT AVELLANEDOS STOTI

Vienintelė Lietuviška SPAUSTUVE

Atlieka įvairiausių spaudos darbus visomis kalbomis

Spausdina laikraščius, Zurnalus, Knygas, Atsišaukimus ir kit.

Komercinius spaustuvių darbus:

propagandinius lapelius, kvitų blankas, laiškus, vokus, komercines ir vizitines korteles ir kit.

Fraga 115, Piñeyro

Avellaneda

Telefonas: 22 — 9476

BUVO BERISSAS PAVOJUJ

Balandžio 15 dieną, po smarkaus naktį lietaus, ryto apie 6 val. pradėjo tvenkti La Platos upė ir Rio Santiago ir pradėjo iš dviejų pusių semti priemiesčius. Vieni darbininkai susilaikė nuo darbo ir sekė siaučiantį pavojų, kiti kurie turėjo ankstyvesnes darbo valandas, buvo jau iš namų išėję, net tokių šeimynų, kur vyras ir moteris dirba, namuose palikę vienus mažus vaikus, miegančius kaip visuomet. Apie 7 ir 15 minučių jau buvo visas Berisso miestas apsemtas vandieniu, fabrikai paleido visus žmones eiti gelbėti šeimas ir turto, bet nevisi galėjo pasiekti savo namus, visas susisiekimas sustojo, Centralinė miesto gatvė Montevideo nuo teatro "Progreso" virš metro vandienio, kitose gatvėse siekė iki 1.70 mt.

Policija, gaisrininkai ir vėliau kariuomenė teikė pagalbą, Asistencijos Publika motoriniai ir irkliniai laivukai gabeno vaikus ir moteris į aukštesnes vietas ir antrus namų aukštus.

Lietuviu daugiausia susigabeno į lietuvių mokyklą, nes ten dar nebuvo apsemta, mokytojas K. Vilkas nežiūrėdamas virš metro vandens, leidosi bėgti gatvėmis ieškoti lietuvių vaikų, kur abu tėvai išėję į darbą, kur nekuriuos padėjo išgelbėti iš pavojaus. Mokykloje esanti vyrai rūpino vaikams ir moterims maistu ir šiltais drabužiais. Berisse registruota 14 gyvybės aukų ir keletas sugriauta namų.

Daugiausia nukentėjo šios Berisso apylinkės: Palo Blanco, Los Tales, Punta Lara, Ensenada ir Villa Azul. Iš lietuvių gyvybės aukų nėra, materialiai nuostoliai lietuviams siekia keletas dešetų tūkstančių pezu, kaip gyvuliai, paukščiai ir kambarių inventorius. Daugiausia iš lietuvių nukentėjo Los Tales A. Petrauskas, K. Dagys. Villa Azul T. Mikaliūnas, Villa San Carlo, A. Gvozdas, Mažuika, ir kiti. Berisse, Rakūnai, Adamoniai, Saladžiai ir kiti, Seni Berisso gyventojai tokio potvynio neatmena.

Dūdonis.

AGENCIA CHEVROLET

"Avellaneda"

Automobiliai nauji ir padėvėti žemiausiomis kainomis

Didelis pasirinkimas sunkvežimių

Belgrano 260 Avell. U.T. 22-5987

Chacabuco 30/58 - Avellaneda

ESTABLECIMIENTOS

"CORNIL"

Destileria de Licores é Importación

INDUSTRIA & COMERCIAL

Av. San Martin No. 3388 U.T. 741, Florida 205
FLORIDA F.C.C.A

NORINT PATAISYTI SAVO SKRYBELE

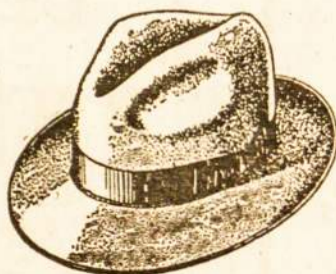
naują pasidaryti sulig paskutiniausios mados, kreipkis

657 DOMINGUEZ 657

Piñeyro, Avellaneda

Valoma ir prosuojama kostiumai

- La Victoria -

Lietuvoje prenumerata tik 4 pezai,

Plesavimo ir Gofravimo Dirbtuvė

Savininkė V. Biknevičiūtė

Darbas atliekamas penkių rūšių: stambi plesė, smulki, kontrafaldais, gofre smulki ir stambi, Plesuojama moderniškai į klišą. Vienintelė Argentinoj lietuviška šios rūšies dirbtuvė. Pigiau negu kitur. Priimama kiekviena diena ir bet kuria valanda.

Santa Elena 847

Barracas

Filetelistų Domei

Mainau įvairių valstybių ženklus lietuviškai ir priešingai. Suinteresuoti kreipkitės laišku, — atsakysiu kiekvienam, nežiūrint kuriam pasaulio krašte interesuojantis gyventų

ST. BOGUSAS

Nueva York 4735, Berisso FCS
Rep. Argentina

Foto Studija — Bellas Artes —

Kam fotografuotis kitur, jei čia pigiau ir geriau darome.

Fotografuojame pigiau negu kitur

Avenida Mitre 436. Avellaneda

U.T. 22 = Avellaneda 7990 =

Prenumeratos Užsakymas

Prisiųsdamas \$ pezus, prašau man siuntinėti P. A. Žinias nuo dienos mėnesio šių metų iki dienos mėnesio metų

Mano Adresas:

Vardas ir pavardė

Gyvenamoji vieta: Miestas:

Calle Nr.

Est. Ferrocarril

Provincija

P. S. Sis lapelis reikalinga užpildyti ir iškirpus siųsti „P.A. Žinių“ administracijai įdedant į apdraustą laišką čekį ant vardo leidejo: K.R. Kliauga

„Pietų Amerikos Žinios“
Fraga 115, Avellaneda F. C. S.
Buenos Aires

Nuotrupos

TALENTINGI ŽMONES

Kai kurių genialių žmonių karjera bei talentas pasireiškia gana anksti. Del Pavyzdžio:

William Cullen Bryant pradėjo skaityt būdamas 16 mėnesių amžiaus. Jo satyriškoji poema "The Embargo" buvo išspausdinta kuomet jis buvo tik 13 metų amžiaus. Gi jo didžioji poema "Thanatopsis" parašyta, kuomet jis buvo 17 metų.

Sir Edwin Landseer būdamas 13 metų amžiaus jau pradėjo savo piešinius išstatyt parodon.

Kuomet Franz Liszt, vengras kompozitorius, dar neturėdamas 12 metų, šauniai ant piano sugrajinęs vieną muzikos gabalą, tai Beethovenas, užsokęs ant estrados, jį pabučiavo.

Michelangelo's talentas piešt paveikslus pasireiškė tuoj, kaip tik jis pradėjo valdyti pieštuką.

Handel vokietis kompozitorius, būdamas 9 metų amžiaus jau buvo "masteriu" smuiko, vargonų ir kitų muzikos instrumentų. Vėliau jis kas savaitę išleidinėjo įvairias naujas muzikos kompozicijas.

Daniel Webster turėjo nepaprastai gerą atmintį. Kuomet jis, būdamas 8 metų, kartą perskaitė Jungtinių Valstijų konstituciją, tai visą savo gyvenimą veik žodis žodin atsimindavo.

John Keats buvo tik 26 metų amžiaus, kuomet mirė. Nors gyveno neilgai, spėjo atsiekti tiek, kad Anglijoje buvo skaitomas vienas iš didžiausių poetų.

KIEK KAŠTUOJA KAREIVIS

"Karas Dvidešimtam Šimt-metyje" apskaičiuoja, kad Julijui Cezariui lėšavo po 75c užmušimas kiekvieno priešo kareivio, Napoleonui tas pat darbas atsiėjo po \$3,000, Amerikai laike pilietinio karo po \$5,000, o laike pasaulinio karo užmušimas vieno kareivio atsiėjo \$21.000. Taigi jei imti dabartinio karo lėšas (Anglija išleidžia po \$25,000,000 kasdien), išeina, kad užmušimas kiekvieno priešo kareivio atsieis \$50,000.

TAI BENT SIUNTINYS

Londonietis L. Palmeris turėjo reikalą nuvažiuoti iš Guernsey į Alderney, kuris randasi už 20 mylių. Bet išlaukę šešias dienas ir negauna vietos laive.

Žmogus išėjo iš kantrybės. Pradėjo galvoti. Ir štai ką jis sugalvojo. Jis nuėjo į paštą, davė save pasverti, prisikabino

prie palto kortelę su užrašu "pundelis" ir adresu, kur jis važiuoja, užlipino kiek pagal svorį reikią pašto ženklų ir "įdavė" save pašto tarnautojui, kaip "siuntinį."

Pašto tarnautojas išvertė akis, jieško įstatymo, draudžiančio paštu siųsti gyvą tovorą, bet tokio įstatymo nėra. Ir noroms nenoroms turėjo pašto laivu nušūsti Palmerį į Alderney.

KADA PASKENDO LUSITANIA?

Cunard Line bendrovės laivas Lusitania plaukė iš New Yorko į Angliją ir paskendo per 18 minučių netoli, apie 15 km. nuo Airijos pakraščio, prieš Head of Kinsale, apie 2 val. po pietų, 1915 m. gegužės mėn. 7 d., vokiečių povandeninio laivo torpedos skandinamas. Iš visų keleivių, buvusių laive, žuvo 1,198, jų tarpe buvo 124 amerikiečiai—tai buvo svarbiausia priežastis, kuri privertė J. Valtų Prezidentą Wilsoną pareikalauti, kad Kongreas paskelbtų Vokietijai karą.

Prieš išplaukiant iš New Yorko, vokiečių ambasadorius Washingtono per spaudą išpėjo visuomenę, kad laivas bus paskandintas, nes jis, girdi, vežęs amuniciją santarvininkams.

Niekas netikėjo: kas galėjo manyti, kad vokiečiai būtų drįsę skandinti laivą ir tuo versti Ameriką prie karo!

GUMOS ATRADIMO ISTORIJA

Kolumbas antrą kartą atvykęs į Ameriką (XV a.) ieškojo aukso. Tarp kitko jis pastebėjo jaunos indėnus žaidžiant su sviedinuku. Grįždamas į Europą jis parsivežė vietoj aukso keletą tų sviedinukų, kurie buvo pagaminti iš tam tikrų medžių sukietėjusių syvų.

Europoje Kolumbas turėjo skolų kurias, tikėjosi atlyginti parsivežtu iš Amerikos auksu.

Bet kadangi grįžo be aukso, tai buvo įmestas į kalėjimą.

Nei Kolumbas nei jo kalinėjai karalius Ferdinandas su karaliene Izabele tada nesitikėjo, kad minitieji medžių syvai savy slepia milijonus.

1931 m. Paryžiaus Akademija pasiuntė keletą tyrinėtojų į Pietų Ameriką. Tyrinėtojas La Condamine rašė apie medį: „Iš medžio bėga syvai, kurie kietėja ir pajuosta ore“. Jis pastebėjo, kad indėnai iš tų syvų dirbdinasi vandens nepralaidžiančius drabužius, nedužtamus indus ir k. Tas medis ga-

vo pavadinimą „caoutchouc“ („verkiantis medis“).

Neužilgo portugalai pradėjo importuoti tuos išdirbinius. Net pats Portugalijos karalius parsivežė iš Brazilijos keistus guminius drabužius.

Apie 1770 metus ioji guma pateko į anglų rankas. Anglas Priestley pastebėjo, kad ta guma trina pašėlio brūkšnius.

Tada gumą pradėjo naudoti menininkai palengvindami savo darbą (iš tų laikų liko pavadinamas „rubber“).

Kitas tyrinėtojas, amerikietis Charles Goodyear iš Connecticut, net ištisas dienas ir naktis skyrė bandymams su ta guma. Tai buvo 1839 m. Bandymus bedarant gumos gabalėlis atsitiktinai įkrito į ugnį. Išėjus gumą iš ugnies su nustebimu pastebėjo, kad ją galima taisyti ir lankstyti. Mokslininkas tuojau išmėgino ar guma tų savo ypatybių nenustos šal-

tyje, bet ji ir ten liko lanksti.

Tuo tarpu iki to laiko guma buvo jautri oro atmainoms ir tuomi sudarydavo nepatogumų vartojime.

Minėtas „verkiantis medis“ auga Amazonės upės apylinkėse, kur daug dregmės ir temperatūra yra visą laiką pastovi.

Tie medžiai Brazilijos gariose buvo sunkiai prieinami. Anglui Wickham pavyko bandym i tuos medžius specialiai išsiauginti ir kitur. Dabar gumos medžiais įvairiose vietose yra užsodintas apie 3,5 mil. akrų žemės plotas ir kasmet pagaminama apie 400.000 tonų gumos.

Dabar gumos dirbiniai plačiai vartojimi ir jie suteikia kasdieniniame gyvenime daug patogumų. Tik del gumos su jos ypatybėmis pritaikymo praktiškame gyvenime jau nėra prabanga telefonas, radio, automobilis.

LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ

Atskirų darbų kainos:

Už atspausdinimo pirmą 1000 propagandinių lapelių	\$ 3.0
Už atspausdinimą pirmą 1000 laisvams bloką	\$ 9.-
Už atspausdinimą pirmą 100 komercinių kotelių	\$ 1.50
Už atspausdinimą pirmą 100 vizitinių kortelių	\$ 0.80

Taipgi atiekami įvairūs darbai ir svetimomis kalbomis
Visais spaustuvės darbų reikalais kreipkitės asmeniškai
arba telefonu: U. T. 22—9476

Fraga 115

Piñeyro

Avellaneda

PIDA

QUILMES

EN BOTELLA DE 1 LITRO

ESPECIAL PARA FAMILIAS

Mažiesiems Mūsų žemė

Mes pakilom iš plynų ir pelkių,
Mūsų kelias erškėčiais nuklotas.
Savo žemę mes rankom iškelsim
Panešioti saulėtuose plotuose.

Amžiais vėjas prie kelio pirkutę
Dieną, naktį, lyg drebulę purtę.
Kad graži mums, kaip nuotaka, būtum.
Mes iškasim paslėptą turta.

Mes kentėjom ir badą ir šaltį
Mūsų kaulai ir tundrose dūli.
Ilgo tilto į saulę nukalti
Mes sueisim kalneliais ir jūrom.

Rausim dirvoj stelbiančią žvėrę,
Naują laimę sutiksime prie vartų.
Melsvi toliai žvaigždynais čia žėri,
Marios dirvų užsėtų, užartų.

Jonas Kudžma.

Cine G-ral Roca

Pavón 56 U. T. 22 — 7928 Avellaneda

Jueves 18 Sabado 20 Domingo 21

BAJO LAS OLAS

Con Wallace Beery, Ghester Morris y Virginia Grey.

SIEMPRE TUYO

Con Lorreta Young y David Niven

NUNCA ME CASARE

Con Madeleine Carroll y Fred Mc. Murray

Palaikykim savus

Almasenas St. Pečiukonis.
Cnel. Sayos 3089
V. Diamante

Librerija Vytauto Didžiojo
Giribone 799. Piñeyro

Moteriškų Rūbų Siūvykla
Perotnelės Kuraitienės
Teuco 775, Buenos Aires

Maisto Produktų Krautuvė
Petro Kuraičio
Famatina 3562, Buenos Aires

Autų Taisymo Dirbtuvė
12 de Octubre 171, Avellaneda
Jono Povilonio

Batų Dirbtuvė
Prano Stalioraičio
Montes de Oca 81, Avellaneda

Maisto Produktų krautuvė
Antano Trimonio
Giribone 893, Piñeyro.

Foto Karolio Dobkevičiaus
Aguero 1995, Buenos Aires
UT.44 9185

Modistė Ona Karosienė
Ramón Franco 6
Wilde. F.C.S.

FOTO ARTE "ESBA"
Stasio Bartinikaitio
Grecia 3432, Cerro, Montevideo
U. T. E. 22-10-54

Geležies Išdirbimo Fabrikas
Antano Čekanausko
Brandzen 2645, Sarandí
U. T. 22 — 8535

Juodos Duonos Kėpykla "P. U"
Sav. Felipe Vaitkevičius

Darwin 1145, Buenos Aires
U. T. 54 — 4109

Kėpykla V. Andriuškos
Curupayti 230, Gerli
U. T. 241, Lanús 531

Šepėčių ir Pendzelių Fabrikas
Antano Satkausko
Virgines 131, Buenos Aires
U. T. 54 — 4985

St. Povilonio Viešbutis
Bdo. de Irigoyen 1692 Bs. Aires
U. T. 23 — 4675

Jurgis: Žinai naujieną, laikraščiai rašo, kad Kinijoje ir moteris ima į kariuomenę. Sako, greitai ir pas mus moteris tu rės eiti į kariuomenę.

Raulas: Och, Jackau mielas! Jau ir dabar mano žmona dažnai išveja mane iš Leizerio traktieriaus tvirtovės, o kas bus, kai ji gaus kardą ar kulkosvaidį?!

Pirkėjas: Aš manau, kad tas tamstos arklys niekam tikęs. Jis visą laiką stovi galva uuleidęs.

Pardavėjas: Arklys labai puikus, pirmos rūšies, o galva jis nuleido iš gėdos, kai tamsta taip blogai apie jį kalbi.

— Klausyk, Petrai, kodėl tu neatsiliepi ir neini padėti man pakelti raštą?

— Ka, raštą pakelti? Aš visai negirdėjau.

— Kaip negirdėjai, juk aš penkis kartus tave šaukiau.

— Tik jau nemeluok, ne penkis, o keturis kartus šaukei.

— Aš su Kryklaičiu labai puikiai sugyvenu. Mudu visada esame vienas antru patenkinti.

— Idomu, iš kur toks pasitenkinimas? Juk dar vakar girdėjau, kaip judu vienas antrą plūdote.

— O, tai niekis. Bet pasitenkinimas visvien yra. Kai aš gaunu iš jo pasiskolinti penkis litus, tai aš patenkintas, o kai man nepavyksta iš jo iškaulyti, tai tada jis labai patenkintas.

— Oi, kokia ta mano žmona išlaidi! Ji kasdien vis prašo pinigų ir pinigų.

— O ką ji daro su tiek daug pinigų?

— Nežinau, nes aš jai ne duodu nė vieno cento.

PRANAS DAMBRAVAS

Lietuviškai Argentinaiškas Juridinis Biuras MONTANEZ

Atliek: Visų rūšių bylas, prašymus, kontraktus, vertimus, pirkimo ir pardavimo aktus. Argentinos pilietybės reikalus ir t. t.

Priėmimo valandos nuo 8.30 iki 12 ir nuo 18 iki 19.30

Corrientes 1680, piso 4 U.T. 35-2788

Anilinas COLIBRI

Nudažymui visokių medžiagų. Tepalas avalinė "COLIBRI"

siūtus, geriausios medžiagos ir pigiausia
kaina rūbus, siūkis tik ilgų metų prakti-
kos užgrūdinto meisterio

Igno Padvalskio

—vyriškų ir moteriškų rūbų siūvykloje—
Prašome įsidėmėti ir nepamiršti:

Calle OLAVARRIA 832

— Boca —

Lietuviškos Plokštelės

Mūsų laikraščio redakcijoje galima pirkti šios lietuviškos gramafono plokštelės, kurios kiekviena kaštuoja po \$ 3 pesns. Prisiunčiama ir į provinciją perkant, nemažiau tris. Persiuntimui prisiūsti po 20 centavų už kiekvieną.

Žemiau patalpiname plokštelių sąrašą. Taipgi galima pirkti plokštelių ir svetimomis kalbomis išvardinant jų vardus.

Kalėjime — skecas — įdainavo St. Pilka akomp. Kanklių kvartetetas
 Knygnešys — monologas — kalba St. Pilka

Malda į Mariją — gieda liet. bažnytinis choras
 Marijos Giesmė — gieda liet. bažnytinis choras

Ant. Tėvelio dvaro — daina — mišrus choras su orkestru
 Sugrįžimas — daina — mišrus choras su orkestru

Oi greičiau — solo — dainuoja J. Butėnas
 Tolima laimė vilioja — daina su vestuvių orkestru

Vestuvių Polka — groja orkestras
 Pasikalbėjimo polka — orkestras ir žodžiai

Gersim broliai uliavosim — daina — vyrų choras
 Žydų bėdos — dainos su pasikalbėjimu

Diemantas — polka — groja kaimo orkestras
 Gelynas — polka — groja kaimo orkestras

Senbernių polka — orkestras su dainomis
 Grįžk namo — polka su dainomis

Noriu Miego ir Klumpakojis — tautiški šokimai su orkestru
 "Nadzia" polka — orkestras su dainomis

Valsas — groja armonika
 Vyžuoniškių Polka — groja armonikas

Gero ūpo polka — orkestras su dainomis
 Linksmi Draugai — orkestras su dainomis

Kalnupolka — orkestras su dainomis
 Katarinos polka — orkestras su dainomis

PAIESKOJIMAS

Paieškau senutės lietuvės, galinčios šiek tiek dirbti prie namų ruošos. Darbo nedaug. Atlyginimas sulig susitarimu. Tartis vietoje po 5 val. vak. Gral. Roca 2204, Sarandí, 2 kvadros nuo Mitres).

ISIGYKIT MEDAUS

Tik ką išimto gryno medaus, visuomet galite gauti pas didelio bityno savininką p. J. Eitutį, c. Garcia 136. Piñeyro — Avellaneda, Kreipkitės kaspieną po piet.

Lietuviškas Pensijonas

Brolių Pogoreckių

Cevallos 1764 U.T. 26, Garay 2147

(tik 4 kvadros nuo Plaza Constitución ir 2 kvadros nuo Entre Rios)

Praleidžiant atostogas, ieškant darbo, ar keičiant tarnystės gėrb. klientams visi patogumai: specialiai parrengiamas valgis, patogios nakvynės, šiltos vonios, telefonas, mandagus patarnavimas ir patogus susisiekimasis iš ir į visas miesto dalis.

Cevallos 1764 U.T. 26-2147 - Bs. Aires

Lietuviška Dantų Klinika

CLINICA DENTAL PAVON

Dantų Gydytojas ir Direktorius

N. Krukauskas

TRAUKIAMA dantys be skausmo VELTUI, jei daromi nauji dantys. Dirbami begomuriniai balti, aukso ir kaučiuko dantys. Aukso dantys ir koronos 22 nuo \$ 10, balti dantys nuo \$ 4. Plombos nuo \$ 3. Porcelianinės KORONOS ilgametė garantija. Plombos daromos iš aukso, platinos ir porceliano.

Priimama kasdien nuo 9 val. iki 12 ir nuo 2 iki 20 val. Peržiūrėjimas veltui.

Pavón 488

U. T. 22 - 9395

Avellaneda

— 4 kvadros nuo Avenida Mitre —

TEATRALIS VAIDINIMAS "PATRICIJA"

Važiuojame į vieną gražiausiųjų teatralinių veikalų vaidinimą "PATRICIJA", kuris įvyksta buv. Lietuvių Namų salėje, Av. Montes de Oca 320, balandžio — Abril 20 diena, 9 val. vakare.

Veikalas "Patricija" yra keturių aktų nepaprastai graži drama, kuri pirmą kartą vaidinama Buenos Aires mieste. Vaidintojų personalą sudaro jaunos, gerai išsilavinusios mergaitės: Ciesorienė—Augusta, ciesoriaus duktė—Oktavija, nežinomoji kankinė—Patricija, krikščionės Cecilija ir Margarita, burtininkė—Kornela, kalėjimo sargė—Zenobija, akloji šokėja—Melita ir jos sesutė—Myrta, Patricijos nužudytoja—Flavija, ciesorienės palydovė, vergė, šokikė ir procesijantė, Angelas ir Angelų choras. Muzika akompanuos Angelų chorui ir šokikėms.

Mainysis keturios scenos —vaizdavietės: Ciesoriaus sodas, Palatinos Polocius Romoje ir jame Patricijos kambarys ir Mamartino kalėjimas, kuria me nužudoma Patricija. Po nužudymo pasijudina gamtos reiškiniai griausmas ir žaibavimas bei pasireiškia antgamtinės jėgos nužudytojai ranka pritraukia, stebėklingai ranka išgija ir akloji šokėja praregi, Angelų choras baigia vaidinimą "Patricija" dangišku giedojimu. Taipgi reik pabrėžti, kad nauja solistė, po vaidinimo, savo nepaprastai gražiu balsėliu žavės publika sudainuodama keletą liaudies dainelių. Entrada tikrai 50 centavų asmeniui. Entrados bi lietai geri 3 laimėjimams.

Po vaidinimo tęsis jauno mėgiamoji programos dalis — SOKIAI iki vėlyvos nakties, griežiant dvigubai sutvirtintam "KANKLIU" ORKESTUI.

Savas bufetas ir vertinga lioterija, mūsų gražios mergaitės ir mandagūs vaikinai svečius maloniai priima, nuoširdžiai pavaišins ir mandagiai patarnaus. Visi atsilankiusieji į "Patricijos" parengimą džiaugsis, bus patenkinti ir ilgai įgytųjų išpūdžių nepamirš.

Balandžio 21 dieną, 11.45

val. sąryšiu šio gražaus parengimo "Patricija" įvyksta iškilmingos pamaldos Sv. Jono bažnyčioje Olavarría 486, BOCA.

Mišias giedos Sv. Cecilijos choras ir tarpais mūsų įžmieji solistai bei mėgiamosios solistės puoš iškilmes savo gražiais giedojimais.

Visus lietuvius maloniai kviečia dalyvauti kaip vaidinime taip pamaldose.

Rengimo Komisija.

MINES SUKAKTI

— Susivienijimo — 4-as N. Pompeya Skyrius, kuris dabar jau turi per 70 narių, užlaiko savo patalpas, skaitykla ir turi gerus meblius bei tvirtą išdą, gegužės 4 d. š. m. iškilmingai minės savo 2-ųjų metų sukaktį.

Bus ypatingai įdomi ir plati programa, prakalbos ir linksmas pasižmonėjimas.

Sis rimtas ir taip skaitlingas — Susivienijimo — Skyrius yra persiorganizavęs iš buvusio ministro Aukštuolio organizuotų tautininkų.

Rimti pompeziečiai, kaip Galbuogis, Každaila, Daukša, Arlauskas ir kiti, greit pamatė Aukštuolio - Blaviesčiūno, kolo nija griaušančius planus ir vietoj skaldomojo darbo pasiskelbė — Susivienijimo — Skyriumi, kuris dabar gražiai ir pavzdingai dirba.

Skyriaus sukaktuvės įvyks italų salione, gat. Murgiondo 2812, val. Alsinoj.

Narys.

MOTINOS DIENA

A. L. Moterų ir Mergaičių draugija minės Motinos Dieną, ta proga 18 d. gegužės "José Verdi" salione ruošia didelį vakarą su labai plačia ir tai dienai pritaikinta programa. Bus vaidinimai, koncertinė dalis ir vėliau šokiai bei žaidimai.

KAINAS IMA KELI

Anglijai vėl užsakius didelius mėsos kiekius Argentinoj, jos kaina veik pusiau vėl pakilo. Žymiai keliamos kainos ir kitų maisto produktų, nors atitinkami valdžios organai ir kovoja su kaimų kėlėjais.